

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри

підприємництва і торгівлі

Протокол № 19 від «20» червня 2017

Зав. кафедри

Бавико О.Є.

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«ПОТЕНЦІАЛ І РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВА»

Кількість кредитів ECTS 3

Розробник:

Лохман Н.В.,

доцент кафедри підприємництва і торгівлі,

к.е.н., доцент

2017 - 2018 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова / вибіркова дисципліна	Вибіркова дисципліна
Семестр	8
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Кількість модулів	1
Лекції, годин	20
Практичні/ семінарські, годин	20
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	50
Тижневих годин для денної форми навчання:	8,5
аудиторних	4
самостійної роботи студента	4,5
Вид контролю	Екзамен

2. Мета та завдання дисципліни

Мета - поглиблення теоретичних знань студентів і набуття ними практичних навичок питань формування, оцінки та розвитку потенціалу підприємства

Завдання - поглиблення розуміння основ формування і розвитку потенціалу підприємства; формування знань щодо теоретичних та методологічних основ управління потенціалом за вартісними критеріями; поглиблення розуміння інформаційного забезпечення управління складними виробничими системами; поглиблення розуміння оцінки вартості земельної ділянки; формування знань щодо оцінки вартості будівель і споруд; набуття навичок щодо оцінки ринкової вартості машин та обладнання; формування знань щодо системи управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства; набуття навичок оцінки нематеріальних активів та методів їх оцінки; поглиблення розуміння сутності організаційного потенціалу підприємства та його оцінка

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	У тому числі			
		л	п/с	лаб	сам. робота
1	2	3	4	5	6

Модуль-1

Змістовий модуль 1: Потенціал підприємства: сутність і механізм формування

Тема 1. Основи формування і розвиток потенціалу підприємства	8	2	2		4
Тема 2. Теоретичні та методологічні основи управління потенціалом за вартісними критеріями	8	2	2		4
Тема 3. Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління складними виробничими системами	8	2	2		4
Разом за 1 модуль	24	6	6		12

Змістовий модуль 2: Методологія поелементної оцінки потенціалу підприємства

Тема 4. Оцінка вартості земельної ділянки	8	2	2		4
Тема 5. Оцінка вартості будівель і споруд	8	2	2		4
Тема 6. Оцінка ринкової вартості машин та обладнання	10	2	2		6
Разом за 2 модуль	26	6	6		14

Змістовий модуль 3: Організаційно-економічні механізми управління і розвитку потенціалу підприємства

Тема 7. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства	10	2	2		6
Тема 8. Нематеріальні активи та методи їх оцінки	10	2	2		6
Тема 9. Організаційний потенціал підприємства та його оцінка	10	2	2		6
Тема 10. Реінжинірінг бізнес - процесів як механізм організаційного потенціалу підприємства	10	2	2		6
Тема .					
Разом за 3 модуль	40	8	8		24
Усього годин	90	20	20		50

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема заняття	Кількість годин
1	Практичне заняття - Основи формування і розвиток потенціалу підприємства	2
2	Практичне заняття - Теоретичні та методологічні основи управління потенціалом за вартісними критеріями	2
3	Практичне заняття - Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління складними виробничими системами	2
4	Практичне заняття - Оцінка вартості земельної ділянки	2
5	Практичне заняття - Оцінка вартості будівель і споруд	2
6	Практичне заняття - Оцінка ринкової вартості машин та обладнання	2
7	Практичне заняття - Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства	2
8	Практичне заняття - Нематеріальні активи та методи їх оцінки	2
9	Практичне заняття - Організаційний потенціал підприємства та його оцінка	2
10	Практичне заняття - Реінжиніринг бізнес - процесів як механізм організаційного потенціалу підприємства	2

5. Індивідуальні завдання

- 1 Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою
- 2 Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Модуль 1			
Змістовий модуль 1. Потенціал підприємства: сутність і механізм формування			
Тема 1. Основи формування і розвиток потенціалу підприємства	4	1. Формування потенціалу у торговельних підприємствах Джерела [2, 5, 6] 2. Самогестування 3. Підготовка до презентації доповіді	Виступ студента з повідомленням за темою

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Тема 2. Теоретичні та методологічні основи управління потенціалом за вартісними критеріями	4	1. Результатна оцінка потенціалу підприємства. Джерела [1, 2, 4] 2. Самотестування 3. Підготовка до презентації доповіді	Виступ студента з повідомленням за темою
Тема 3. Інформаційне забезпечення і сучасні технології управління складними виробничими системами	4	1. Сучасні корпоративні системи Джерела [2, 3, 4, 5] 2. Самотестування 3. Підготовка до презентації доповіді	Виступ студента з повідомленням за темою Тестування
Змістовий модуль 2. Методологія поелементної оцінки потенціалу підприємства			
Тема 4. Оцінка вартості земельної ділянки	4	1. Методичні основи оцінки вартості земельної ділянки, будівель і споруд Джерела [1, 2, 5, 6] 2. Самотестування 3. Підготовка до презентації доповіді	Виступ студента з повідомленням за темою
Тема 5. Оцінка вартості будівель і споруд	4	1. Методи порівняльного підходу оцінки будівель і споруд Джерела [3, 4, 6] 2. Самотестування 3. Підготовка до презентації доповіді	Виступ студента з повідомленням за темою
Тема 6. Оцінка ринкової вартості машин та обладнання	6	1. Методичні особливості оцінки машин і обладнання Джерела [1, 2, 3, 6] 2. Самотестування 3. Підготовка до презентації доповіді	Виступ студента з повідомленням за темою Тестування
Змістовий модуль 3. Організаційно-економічні механізми управління і розвитку потенціалу підприємства			
Тема 7. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства	6	1. Методики оцінки трудового потенціалу підприємства Джерела [2, 4, 6, 7] 2. Самотестування 3. Підготовка до презентації доповіді	Виступ студента з повідомленням за темою
Тема 8. Нематеріальні активи та методи їх оцінки	6	1. Концепція інтелектуального капіталу Джерела [1, 2, 4, 5, 7] 2. Самотестування 3. Підготовка до презентації доповіді	Виступ студента з повідомленням за темою
Тема 9. Організаційний потенціал підприємства та його оцінка	6	1. Етапи вдосконалення організаційної структури управління підприємством Джерела [2, 5, 6] 2. Самотестування 3. Підготовка до презентації доповіді	Виступ студента з повідомленням за темою
Тема 10. Реінжинірінг		1. Основні помилки у проведенні реінжинірінгу.	Виступ студента з

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
бізнес - процесів як механізм організаційного потенціалу підприємства	6	Джерела [1, 2, 3, 4] 2. Самогестування 3. Підготовка до презентації доповіді	повідомленням за темою Тестування

7. Результати навчання

1	Здатність продемонструвати знання і розуміння підприємництва, економіки малого бізнесу, організації торгівлі загалом і зовнішньої торгівлі зокрема, біржової діяльності, економіки торговельного підприємства, торгового менеджменту, що дає змогу здійснювати практичну діяльність з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
2	Здатність продемонструвати знання та розуміння основ менеджменту, маркетингу, логістики, міжнародної економіки, бухгалтерського обліку, економічної звітності, статистики, економіки праці і соціально-трудових відносин, управління персоналом, фінансів, грошей та кредиту, ціноутворення, нормування та оплати праці, економіки та організації інноваційної діяльності, капіталу підприємства, договірного права з метою освоєння міждисциплінарних підходів і розширення потенційних галузей/сфер працевлаштування фахівців з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності зі спеціалізацією на економіко-правовому забезпеченню підприємства.
3	Здатність продемонструвати знання і розуміння правових норм, які регулюють відносини, що виникають у процесі організації та здійснення діяльності суб'єктів підприємництва, регулювання агентських, договірних і соціально-трудових відносин, відносин в сфері державного управління, використання цих норм на практиці при здійсненні професійної діяльності.
4	Здатність продемонструвати знання і розуміння в гуманітарній, базовій економічній і професійній підготовці з метою напрацювання вміння командної роботи (уміння будувати зв'язки і відносини з людьми, адаптуватися в новій команді, виконувати роботу в загальному ритмі, розуміти інших людей, приходити на допомогу колегам, враховувати їх точку зору, виражати довіру команді).
5	Здатність використовувати сучасні технічні засоби, інформаційно-комунікаційні технології, прикладне програмне забезпечення напрямків діяльності підприємства у професійній діяльності.

8. Форми навчання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: на протязі семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання протягом семестру

№ теми практичного заняття	Вид роботи/бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Модуль 1						
Змістовий модуль 1						
Тема 1			1			1
Тема 2			2			2
Тема 3			2			2
Разом змістовий модуль 1			5		4	9
Змістовий модуль 2						
Тема 4		2	2			4
Тема 5		2	2			4
Тема 6		2	2			4
Разом змістовий модуль 2		6	6		4	16
Змістовий модуль 3						
Тема 7		2	2			4
Тема 8		2	2			4
Тема 9		2	2			4
Тема 10		2	2			4
Разом змістовий модуль 3		8	8	5	4	25
Разом		14	19	5	12	50

Оцінювання студентів при проведенні екзамену з використанням

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:
0-40 балів - теоретична частина (тестування);
0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань).

Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі інформації, яку надає комп'ютер за результатами тестування (кількість правильних відповідей). Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини	
Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Оцінювання студентів при проведенні екзамену без використання

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:
0-40 балів - теоретична частина (тестування);
0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань). Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі підрахунку кількості правильних тестів. Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини	
Сума балів	Критерії оцінювання

10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

- 1 Електронний конспект лекцій.
- 2 Методичні вказівки з вивчення дисципліни
- 3 Навчальна та наукова література, нормативні документи

12. Рекомендована література

Основна

- 1 Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка [Текст]: навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / О.С. Федонін, І.М. Рєпіна, О.І. Олексик: – К.: КНЕУ, 2007. – 261с.
- 2 Хомяков В.І. Управління потенціалом підприємства [Текст]: навч посібник/ В.І. Хомяков, І.В. Бакум:– К.: Кондор, - 2008. – 400с.
- 3 Хомяков В.І. Потенціал і розвиток підприємства [Текст]: навч. посібник / В. І. Хомяков, В. М. Белінська, О. В. Федоренко. - К. : Кондор, 2011. - 43
- 4 Бачевський Б. Є. Потенціал і розвиток підприємства [Текст]: навч. посібник/ Б. Є. Бачевський, І.В. Заблудська, О.О. Решетняк:- К.: Центр учбової літератури, 2009. — 440 с.
- 5 Довбенко В. І. Потенціал і розвиток підприємства [Текст]: навч. посібник/ В. І. Довбенко, В. М. Мельник: - Львів: Львівської політехніки, 2011. - 232 с.

- 6 Березін О. В. Управління потенціалом підприємства [Текст]: навч. посібник / О. В. Березін, С. Т. Дуда, Н. Г. Міценко. - Львів : Магнолія-2006, 2011. - 308 с.
- 7 Головінов М.І. Економіка торговельного підприємства / М.І. Головінов, В.О. Протопопова, Н.В. Лохман, Д.О. Бабкін, П.В. Зозуля. Донецьк: ДонНУЕТ, 2012. – 335 с.

Допоміжна

- 1 Отенко И.П. Механізм управління потенціалом підприємства [Текст]: монографія / И.П. Отенко, Л.М. Малярець. – Харьков: ХНЭУ, 2008. – 220с.
- 2 Портна О.В. Контролінг [Текст]: навчальний посібник / О.В. Портна – Львів: Магнолія 2006, 2008. – 240с.
- 3 Іванова В. В. Планування і контроль на підприємстві [Текст]: навч. посібник / В. В. Іванова. - Суми : Університетська книга, 2011. - 443 с.
- 4 Фролова Л. В. Управління потенціалом підприємства [Текст]: навч. посіб. для студ. спец. «Економіка п-ва» ден. та заоч. форм навчання / Л. В. Фролова, Н.В. Ващенко.– Донецьк : [ДонНУЕТ], 2009. – 145 с.
- 5 Череп А. В. Стратегічне планування і управління [Текст]: навч. посібник / А. В. Череп, А. В. Сучков. - К. :Кондор, 2011. - 334с.
- 6 Березін О. В. Економіка підприємства [Текст]: навч. посібник / О.В. Березін. - К. : Знання, 2009. - 390 с.
- 7 Горбонос Ф. В. Економіка підприємств [Текст]: підручник / Ф. В. Горбонос [и др.]. - К. : Знання, 2010. - 463 с.
- 8 Довбенко В.І. Потенціал і розвиток підприємства [Текст]: навчальний посібник / В. І. Довбенко, В. М. Мельник. - Львів : Львівська політехніка, 2010. - 232 с.

Інформаційні ресурси

- 1 Словник економічних термінів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://www.bank24.ru/glossary/>>
- 2 Фінансова звітність українських компаній [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://www.istock.com.ua>>
- 3 Фінансова звітність зарубіжних компаній [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://www.corporateinformation.com>>
- 4 Фінансовий аналіз українських компаній [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sokrat.kiev.ua>
- 5 Фінансовий аналіз українських компаній [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <<http://www.ukrtrust.com>>